

Νὰ τ' ἀγκαλιώσω θέλησα δέντρα καὶ ζῶα καὶ πρᾶματα
Καὶ τὸ παιδάκι τ' ἄγουρο καὶ τὸ σκυμμένο γέρο.

Τὸ βράδι αὐτὸ κυκλώσατε με μὲ τίς μορφές τίς γνώριμες
Κι ὄλα τὰ μικροπράματα νὰ τ' ἀροδιάσατε δμάδι,
Καὶ τὰ συνηθισμένα μου θάρχισω ἐγὼ μιλήματα.
"Ὁ! πάντα κι ἂν ἀγάπαγα καθὼς αὐτὸ τὸ βράδι

ΛΕΑΝΤΡΟΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΦΑΡΙΟΛΟΓΗΜΑΤΑ

Ξέρετε τί θὰ πεῖ φάριον; Μήπως μικρὸς φᾶρος, δηλ. φανάρι; "Ὁχι. Μήπως ὁ φᾶρος ποὺ κάνουμε σουπα; Οὔτε. "Ἄς ἀνοιξοῦμε τὸ λεξικὸ τοῦ Passow, γιὰ νὰ δοῦμε τί σημαίνει αὐτὴ ἡ νεοελληνικὴ λέξη.

Φάριον: Demin. von φᾶρος. Δηλ. μικρὸν φᾶρος (μὲ περισπωμένη). "Ἄς δοῦμε λοιπὸν τὸ φᾶρος.

Φᾶρος, εος, το: jedes grosse Stück zeug, Tuch, Laken, Leinwand. (Δηλαδή κάθε μεγάλη κομμάτι ύφασμα, πανί, σεντόνι, κλπ). Ein weiter Mantel, ohne Aermel, den besonders die Männer als Ueberwurf über dem Leibrocke (χιτῶν) trugen; doch trugen auch Frauen dieses Kleidungsstück; es konnte wie eine Art Kappe oder Schleier über den Kopf gezogen werden. (*Ἐνα εἶδος μαντύα, χωρὶς μανίκια, ποὺ τὸ φοροῦσαν προπάντων οἱ ἄντρες γιὰ πανωφόρι, πάνω ἀπὸ τὸ χιτῶν τους, μὰ τὸ φοροῦσαν καὶ γυναῖκες αὐτὸ τὸ φόρεμα. Μποροῦσε καὶ νὰ τραβηχτεῖ στὸ κεφάλι σὰν κουκούλα ἢ πέπλος.)—Καὶ παρακάτω: Auch wurde es als Leichentuch über den Todten ausgebreitet. (Τὸ μεταχειριζόντουσαν λοιπὸν καὶ γιὰ σάβανο, γιὰ νὰ σκεπάζουν τοὺς πεθαμένους). "Ἄλλη σημασία εἶναι Segeltuch δηλ. καρθόπανο. Καὶ ἀφοῦ μᾶς παραπέμπει τὸ λεξικὸ στὸν Ὅμηρο, Σοφοκλῆ κ.τ.λ., λέει: Das Wort findet sich in Prosa nur bei Herodot. (*Ἡ λέξη σιὸν πεζὸ λόγῳ βρίσκεται μόνο στὸν Ἡρόδοτο).

Μίνο στὸν Ἡρόδοτο; Αὐτὸ δὲν εἶναι ἀλήθεια. Αὐτὴ εἶναι λέξη κοινὴ τῆς καθαρῆουσας. Ποῦ νὰ τὸ ξέρει ὁ Passow! "Ὅτα θὰ βγεῖ καινούργια ἐκδοση, πρέπει νὰ γράψει κανεὶς στοὺς ἐκδότες νὰ διορθώσουνε τὴν ἀνακρίβεια ἔτσι:

In Prosa nur bei Herodot und bei den Euzonen: Στὸν πεζὸ λόγῳ βρίσκεται μόνο στὸν Ἡρόδοτο καὶ στοὺς εὐζώνους. Καὶ πάει νὰ πεῖ φέσι!

Πῶς κατάντησε φέσι καὶ ποιὸς εἶταν ὁ σοφὸς

ποὺ τὸ φεσοποίησε, μυστήριον. Ἡ μόνη σχέσὴ ποὺ ἔχει μὲ τὸ φέσι εἶναι πὼς δὲν ἔχει μανίκια καὶ ὅτι τὸ φοροῦσαν περισσότερο οἱ ἄντρες, μὰ καὶ οἱ γυναῖκες καμιά φορά, καὶ πὼς μποροῦσε νὰ σηκωθεῖ καὶ νὰ σκεπάσει τὸ κεφάλι, σὰν τὸ μπουρνούζι ἢ τὸ σάλι. Ἴσως καὶ πὼς τὸ μεταχειριζόντουσαν καὶ γιὰ νὰ σκεπάζουν τοὺς πεθαμένους!

Αὐτὴ εἶναι ἡ ὠραία λέξη, ποὺ μ' ἔνα πῆδημα 24 αἰῶνων, ἀπὸ σεντόνι, μποζᾶς, καρθόπανο, σάβανο ἔγινε φέσι εὐζωνικόν. Μποροῦσε ἀκόμα καλύτερα νὰ σημαίνει: πᾶπλωμα, πατσαβούρα, χαλί, τέντα, σακκί, τσουβάλι. Κ' ἔτσι ἔγινε τὸ φέσι ἀντάξιο τῆς ἱστορίας καὶ μᾶς κάνει νὰ φανταζόμεσθε τὸν Ἡρόδοτο μὲ φέσι μὲ φούντα. Μοῦ φαίνεται, πὼς τὸ φάριον φωτίζει σὰ φανάριον τὴν ἑΓΓΡΟΙ naturῶ, ποὺ ἔγινε στὸ ρωμαϊκόν κεφάλι μερικῶνε γιὰ τὴ γλῶσσα ἢ error mentis ἂν θέτε.

"Ἄν θέτε τώρα νὰ μάθετε, πὼς θᾶλεξαν οἱ ἀρχαῖοι τὸ τσαρούχι, ἂν τὸ ξέρανε, σὰς τὸ λέω: Τσαρούχιον.—Ἡ παραγωγὴ εἶναι ἀπὸ τὸ ταρρός, ποὺ λεγεται ἀντὶ ταρρός στὸν Ἀριστοφάνη καὶ Θεόφραστο!

ΚΑΡΘΑΙΟΣ

ΑΜΟΥΡΓΙΑΝΕΣ ΓΡΑΦΕΣ

ΣΤΟ ΧΑΣΑΠΙΟ

Θλιβερά κι ἀργὰ χιτυὰ ἢ καμπάνα. Κάποιο παιδάκι πέθανε κ' οἱ καλοὶ νησῶντες σταυροκοπιούνται. Μέσα στὴ χώρα ἡσυχία, γιὰτι λείπουν' ὄλοι στὶς δουλειές τους. Αἶγιοι μαθὲς εἶναι ὡς τὰ τώρα ἀποθερισμένοι, οἱ περισσότεροὶ δὲ θερίσαν ἀκόμα. "Ἐπειτα ἔχουνε στάλῳν τὰ μαερέματα τους, ὅπως λένε τὴ φάβα. Τὴ λένε, τὸ μαερέμα τὴ λένε καὶ, τὸ φάβα. Σὲ λιγάκι ὄλο τὸ χωριὸ τὸ ξέρει πὼς πέθανε τὸ παιδάκι, τὸ ξέρουνε στὰ σπίτια, τὸ ξέρουνε κι ὅσοι δουλεύουνε ὄξω, ἀλάργον, κ' ἔτσι τὰ προσκλητήρια τῶν Ἀθηναίων δὲν ἔχουνε πέραση ὄῳ. Ἡ καμπάνα τὰ λέει ὄλα, ὅπως τὰ λέει καὶ σ' ὄλα τὰ χωριὰ τῆς Ἑλλάδας.

«Σφάξαν».

Βρὲ ἀπὸ ποῦ ἦρθ' αὐτὴ ἡ φωνή; Σφάξαν, λέει! ὄρομο λοιπὸν γιὰ τὸ χασάπη.

Στάλῳθεια, ὁ χασάπης, ποῦναι καὶ μπακάλης καὶ μανάβης καὶ λαῖνᾶς καὶ ἔμπορος ψιλικῶν εἰδῶν, ὅπως λέτε σεις οἱ Ἀθηναῖοι, ἔσφαξε ρίφι, παχύ. Αὐτὸ φορὸς τὴ βδομάδα σφάζουνε τέσσερα πέντε ρίφια, μὰ τώρα εἶναι ἡ καλοκαιρικὴ σαρακοστή κι ὁ κοσμάκης νηστεύει. "Ἄς πάρουμε λοιπὸν. Μὰ ὁ χασάπης δὲν ἀδιδάξει νὰ μᾶς κόψη κρέας. Φτεϊάνει τὸ